

שבת בשבתו

גליון הקהלה החרדית "מחזיקי הדת" אנטווערפן

דברים-חזון
הדלקת הנרות: 21.32 פלג המנחה: 20.11
מוצאי ש"ק: 22.57 ר"ת: 23.02

15 JULI 2021

Nr 1436

דף היומי סוכה ט'

Jacob Jacobsstraat 22 - tel. 03-233.55.67

נח לשמור על קדושת הגליון

אפניו יקרי

אחד עשר יום מחרב דרך הר שעיר (א,ב)
ע"פ מליצה אפשר לפרש שנרמז בפסוק זה החילוק בין ימות השנה של בני ישראל לשל אומות העולם. שישראל מונים את השנה בשנות הלבנה, ואילו אומות העולם מחשבים את השנה לפי שנת חמה, וההבדל בין שנת חמה לשנת לבנה הוא י"א יום. זה רמוז בפסוק "אחד עשר יום" הם ההבדל בין שנת הלבנה, שקבלו בניי "מחורב" שיש למנות לשנת הלבנה, לבין "דרך הר שעיר" ר"ל לבין מה שמונים שאר אומות, הלא הם משעיר, שהרי עשו קבל את הר שעיר.

ואמר אליכם בעת ההוא לא אוכל לבדי שאת אתכם (ט,א)

יש לדייק, מאי "בעת ההוא"? גם יש להבין מה שאמר "ה' אלקיכם הרבה אתכם" והמשך הכתובים?

ונראה לומר פשוט, כי רוב הריבות והמשפטים באים ע"י ממון כידוע, ובמדבר לא היה להם שום עסק, ומכל מקום הטריחו כל כך על משה רבינו ע"ה, ומה עוד יהיה כאשר יכנסו לארץ ויעסקו במשא ומתן.

זה שאמר, בעת ההוא, שצוה ה' פנו וסעו ובואו הר האמורי ובשפלה, אז אמרתי אי אפשר לשאת אתכם, כי ה' אלקיכם הרבה אתכם, והיות כי עוד יוסף ה' עליכם וגם ויברך אתכם, דהיינו

לא תכירו פנים במשפט (א,ז)

יש לפרש ע"פ מה שראיתי עובדא בגאון בעל "חכם צבי" ז"ל כשברח מאמשטרדם מאימת אוהדיכת ש"ץ שכנגדם נלחם החכם צבי מלחמת חורמה, והגיע סמוך לעיר לבוב בחוסר כל, עם טפלי דתלי ביה. ריחם עליו נגיד אחד, הכניסו לביתו ימים רבים, האכילו השקוה והטיב עמו. ואח"כ נתקבל בהשתדלותו כרב דלבו.

לאחר זמן, בא אותו נגיד לפניו לדין תורה, ובמשך כל זמן הדין תורה לא הרים בעל ה"חכם צבי" את ראשו ולא ראה מי הם המתדיינים וכמובן שלא הראה לנגיד שום אותות כבוד, כראות למי שהטיב עמו הרבה. רק בסיום הדין כאשר ראה מיהו העומד לפניו, קבלו בסבר פנים יפות, כבדו לשבת והגיש לפניו מיני תרגימא להשיב את נפשו מן הדרך.

שאלה אותו הרבנית, הרי יהודי זה עומד כאן קרוב למחצית השעה ורק עכשיו אתה נותן לו שלום. השיב לה הגאון ז"ל, שבשעה שבעלי דינים באים לדון לפניו, הוא אינו מכירם כלל, רק את טענותיהם הוא שומע. ועל כן, רק לאחר שפסק את הדין, הכיר את פניו, שהוא הגביר שהטיב עמו.

זה "לא תכירו פנים במשפט", שבשעת המשפט לא תכיר את פני הבעל דין אם הוא אוהבך, ואז תוציא משפט צדק. ועיין בגמ' (סנהדרין זא, ב) בקרא דלא תכירו, וברש"י שם. (להורות נתן)

בהון ובעושר שדות וכרמים, ואיכה אשא לבדי מעתה טרחהם וריבכם, הרי ע"י ברכת הממון ומשא ומתן יתרבו עוד יותר דברי הריבות, ולכן, הבו לכם אנשים.

ה' א-להי אבותיכם יסף עליכם ככם אלף פעמים ויברך אתכם כאשר דבר לכם (א,יא)
שמעתי ממו"ר הגאון רבי אליהו לופיאן זצ"ל, אם רוצה אדם שיקבלו תוכחתו, שיכניס גם דברי שבח באמצע התוכחה, וראיה ממשה רבינו שלאחר שהתחיל להוכיח את בני ישראל, אמר באמצע "ה' אלקי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים", שאע"פ שיש לי להוכיח אתכם, בכל זאת דעו לכם שהלואי והיו עוד אנשים כמוכם, ולכן אף שברגע שהתחיל משה להוכיחם התעצבו, אך כשאמר יוסף עליכם וגו', התפייסו, ושמעו תוכחתו.

(בית ומנוחה)

ה' א-להי אבותיכם יסף עליכם ככם אלף פעמים ויברך אתכם כאשר דבר לכם (א,יא)
יש לשאול מדוע נתן משה רבינו ע"ה קצבה לברכותיו עד אלף פעמים, שזה הגבלה של עד אלף ותו לא?

ונראה לפרש, שהנה יש לעיין בלשון הפסוק "יוסף עליכם ככם אלף פעמים", ולא אמר בלשון "יוסף אלף פעמים ככם". ונראה דהנה המדקדק בלשון הפסוק ימצא שיש הבדל עצום בין הלשונות, שלשון "יוסף אלף פעמים ככם" מוגבל שההוספה תהיה בישראל פי אלף, שאם הם ששים ריבוא הם מוגבלים להיות פי אלף מששים ריבוא ותו לא. משא"כ בלשון הפסוק "יוסף עליכם ככם אלף פעמים" הברכה היא ללא הגבלה, שכך פי הפסוק "יוסף עליכם ככם" ר"ל קודם כל יוסף ה' עליכם שאתם ששים ריבוא "ככם" כלומר עוד ששים ריבוא, כך שתהיו ק"כ ריבוא, ועל כך מוסיף קרא "אלף פעמים" ר"ל שאחר שהתברר שהמקרא כופל עם ישראל אזי סגנון הפסוק הוא שאלף פעמים יכפול ככה, ר"ל שתחילה כפלים מששים ריבוא לק"כ ריבוא, ומעתה יש לכפול הכפילות אלף פעמים על סדר זה; ששים ריבוא, ק"כ ריבוא, ר"מ ריבוא, ת"פ ריבוא, תתק"ס ריבוא, וכן על זו הדרך עד אלף פעמים כך שהמספר נעשה בלתי מוגבל. וממילא שפיר שברכם דוקא בנוסח זה, שהוא מספר בלתי מוגבל. (רבי עקיבא איגרי)

צבי בלא מה טוב

שבת חזון

בשם החוזה מלובלין שבשבת חזון עת רצון גדול, כמו בזמן מנחה דשבת קודש מפני שהוא עת דין (בימות החול) השבת קודש מהפך הדין לרחמים לכך נקרא רעוא דרעוא, כן כל השבת קודש (שבין ר"ח לט' באב שהם ימי דין) בחינת רעוא דרעוא. (שפת צדיקים בשם זקינו החידושי הרי"ם)

קריאת שמע ליל ש"ק דברים משעה 22.45
*
סוף זמן ק"ש ש"ק דברים בבוקר
מג"א: 9.11/8.21 - גר"א: 9.47

הודעה חשובה

משרד הקהלה יהיה פתוח במשך ימי החופש (י"כ-ח מנ"א) רק לפני הצהריים משעה 10.00 עד 11.30

לשאלות בהלכה

בין השעות 12.00-13.30
ובין השעות 17.00-18.30
בטלפון: 0495.471.735

אפשר לקבל במשרד הקהלה את גליונות "שבת בשבתו" לפרשיות ואתחנן, עקב וראה כדי לחלקם במקומות הנופש.

למך או הקהלה

שבת פ' דברים, ח' מנחם-אב, שבת חזון וערב תשעה באב.

הדלקת הנרות: 21.32 (פלג המנחה: 20.11 - פלג ב: 21.08).

ז' שלמים לקידוש הלבנה: ליל ש"ק דברים, מתחלת הלילה, (אולם אין מקדשין הלבנה בשבת, ולא לפני תשעה באב - רמ"א).

שחרית, כנהוג, מפטירין "חזון ישעיהו" (ישע"א א) עד "ושביה בצדקה", (יש נוהגין לומר ההפסדה בניגון של "איכה" לבד מפסוקי דנחמתא), אב הרחמים, מוסף כנהוג.

אחר חצות (דהיינו משעה 13.49) אין מטיילין ואין לומדים אלא דברים המותרים בתשעה באב, ויש מתירין ללמוד תורה (משנ"ב סימן תקנ"ג ס"י).

מנחה, כנהוג, (אין אומרים צדקתך ואין אומרים פרקי אבות). גם בסעודה שלישית אוכל בשר ושותרה יין, אפילו כסעודת שלמה בשעתו, (ויש מחמירין שלא לישב במסיבת חברים ובשמחה בסעודה זו).

מפסיקין לאכול מבעוד יום קודם שקיעת החמה, בשעה 21.49.

מוצאי שבת: 22.57 (לשיטת ר"ת: 23.02)

תשעה באב, יום א' פרשת ואתחנן, ט' מנחם-אב, הוא תענית צבור, ואסור באכילה ושתייה, רחיצה, סיכה, תשה"מ ונעילת הסנדל.

מוצאי שבת קודש בערבית, קודם והוא רחום אומרים "ברוך המבדיל בין קודש לחול" בלא שם ומלכות, (נכון להזוהר את הנשים שאינן מתפללות לומר "ברוך (המשך בעמוד ב)

גליון זה הוקדש לעילוי נשמת

מרת **מירל צביה גאלדבערג** ע"ה
בת ר' **שמואל יעקב הלוי ז"ל**
הלכה לעולמה תשעה באב תשע"ט
ומנוחתה כבוד בהר הזיתים בירושלים עיה"ק
יהי זכרה ברוך
ת נ צ ב ה

א ייזיון ווארט

אלה הדברים אשר דבר משה וגו' אחרי הכתו את סיחון מלך האמרי וגו' (א.א.ד-ט)
סיחון און עוג זענען געווען אזעלכע גרויסע קליפות, אז משה רבנו האט געדארפט ווארטען מיט זאגן משנה תורה ביז נאכדעם וואס סיחון און עוג זענען גע'הרג'ט געווארען.
(שפת אמת בשם ח' הרי"ם)

מתוך לוח הקהלה (המשך)

המבדיל בין קודש לחול" לפני שעושות איזו מלאכה). חולצין המנעלים (הש"ץ) קודם ברכו והציבור לאחר (ברכו), מסירין את הפרוכת מארון הקודש, וממעטין בנרות, יושבין על הארץ (על פי קבלה יפסיק בבגד שאינו לבוש בו - ומי שקשה לו יכול לישב על ספסל נמוך), מתפללין ערבית בקול נמוך.

ערבית, של חול כנהוג, שמונה עשרה, אתה חוננתנו, קדיש תתקבל, (אין אומרים ויהי נועם ואתה קדוש ולא ויתן לך). כשרואה הנר (קודם קריאת מגילת איכה) מברך "בורא מאורי האש" בלא הבדלה, והנשים שאינן הלכות לבית הכנסת יברכו "בורא מאורי האש" בבית (הבדלה עושים רק למחר בערב אחר התענית), וקורין איכה, אומרים קינות, איך נהי' בן ובת, ואתה קדוש (ומדלגין פסוק ואני זאת בריתי), קדיש שלם בלי תתקבל, עלינו.

שחרית, נוטל ידיו עד קשרי אצבעותיו (וכשמנגב ועדיין יש לחלוחית מעבירן על עיניו), ומברך על נטילת ידים ושאר ברכות. משכימין לבית הכנסת, אין לובשין הטלית ואין מניחין תפילין, וטלית קטן לובשין בלי ברכה, ברכות השחר (יש שאין מברכין ברכת "שעשה לי כל צרכי"), נוהגין לומר סדר היום (אין אומרים פסוקים הקשורים), תפלה כנהוג (בלי "עננו" ובלו "נחם"). חזרת הש"ץ, "עננו" בין גואל לרופא, (אין אומרים ברכת כהנים) חצי קדיש.

מוציאין ספר תורה וקורין ג' גברי בפרשת ואתחנן, "כי תוליד בנים" עד "כל הימים", חצי קדיש, השלישי הוא המפטיר וקורין בנביא (וימ' ח) "אסוף אסיפם" עד "כי באלה חפצתי נאום ה'" (יש נוהגין לומר ההפטרה בניגון של איכה), ברכות ההפטרה עד מגן דוד, יהללו.

מחזירין ספר תורה להיכל ואומרים קינות כנהוג, עד גמירא. הקינה "אלי ציון" אומרים מעומד (יש אומרים אותה מיושב). אשרי ובא לציון (אין אומרים למנצח) ומדלגין פסוק "ואני זאת בריתי", קדיש שלם בלי (המשך בעמוד ג)

ב. הקב"ה בכבודו ובעצמו החדיר "ריח ניהוח" לקרבן פסח, לכן לא היה צריך להיאמר בתורה "ריח ניהוח" בקרבן פסח.
ג. לפי ההסבר האמור, תובן גם התמיהה, כיצד מופיע הבן הרשע בליל הסדר הקדוש בבית אביו, ועוד מונעים ממנו לאכול כזית מהקרבן ומקהים את שיניו. הרי בן זה נמצא כל אותו הלילה בצוואת חזא עם מרעיו ורשעים וזוללים בשר נבילות וטריפות לשובע, והישיב תמצא א"כ לקיים את הציצוי של "הקהה את שיניו"? לכן צ"ל, דתמיד בזמן בהמ"ק, היה לקרבן פסח "ריח ניהוח" במדת מה, שנבע מאותו כח של ריח הניהוח בקרבן פסח הראשון, וזה הביא את הבן הרשע בע"כ לשלחן אביו בזמן אכילת הקרבן.
ד. ועד"ה החידוד, דכוותיה גם במוספי שבת. דעל יום השבת מובא בגמ' (שבת קט): "א"ל קיסר לריב"ח, מפני מה תבשיל של שבת ריחו נודף? א"ל, תבלין אחד יש לנו ושבת שמו, שאנו מטילין לתוכו וריחו נודף". וב'פס'ז' על הפסוק 'והיה משנה' וגו' (שמות טז, ה) אמרו: "משונה בטעמו ובריחו. וזו שאילה שאל טורנוסרופוס הרשע את ר' עקיבא, וא"ל, תבלין יש לנו ושבת שמו". ונראה כי "ריח ניהוח" זה, נדבק בקרבנות דשבת, וכאמור. (ועי' בס' פרי צדיק פר' בראשית א"ב. ובקונטרסו 'עמלה של תורה' בנידון).

בבה"ת
הרב ישראל נח נאה
הערת המערכת: הטעם שאמר הגאון מאוסטרובצה צ"ל למה לא נאמר "ריח ניהוח" כמענה לקושיית "אחד השומעים", נאמר על קרבן מוסף של יום א' דפסח, ולא על קרבן פסח, מ"מ הערת הכותב במקומה עומדת, ותשו"ן לו.

מנשרים קלו מאריות להתגבריה

השלימו נפשם על יחוד שם הנורא (קינות לתשעה באב)

עובדות וסיפורים מגדולי ישראל אשר קדשו שם שמים על המוקד בימי השואה הי"ד

של עד ראי' הרב אפרים אשרי (שליט"א) - את דבריו האחרונים לחביריו קדושי עליון כשהופסקו מלימודם - מס' נדה - והובלו לקדש שם שמים:

"ר' אלחנן האט גערעט רוהיג און געלאסען, ווי תמיד, אפילו די שטימע האט זיך ביי איהם ניט געביטען. אויף זיין פנים איז געווען די זעלבע ערענסטקייט ווי תמיד. ער האט אפילו ניט אנגעשלאגען א פערזענליכען טאן, ניט געפרואווט זיך געזעגענען מיט זיין זון ר' נתנ"ל. ער האט גערעדט צו אלעמען, צו כלל ישראל."

"אין הימעל, מסתמא, האלט מען אונז פאר צדיקים, ווייל מען וויל דאך אז מען זאל מכפר זיין מיט אונזערע גופים פאר דעם כלל ישראל. דארפן מיר טאקע תשובה טאן יעצט, גלייך אויפן ארט. די צייט איז קורץ, דער נייטער פארט - המבצר התשיעי, מקום הטבח וקידוש השם של קדושי סלובודקה-קובנה - איז נאהענט. דארפן מיר אין זינען האבען אז מיר וועלען זיין בעסערע קרבנות אויב מיר וועלען תשובה טאן וועלען מיר אפראטעווען אונזערע אמעריקאנער ברידער און שוועסטער."

"זאל חלילה ניט אריינפאלען ביי קיינעם אין מח א פסולע מחשבה וואס איז פיגול און מאכט פסול דעם קרבן. מיר זיינען איצט מקיים די גרעסטע מצוה. באש הצתה ובאש עתיד לבנותה, דאס פייער וואס ברענט אונזערע גופים, איז דאס פייער וואס וועט צוריק אויפריכטען דאס אידישע פאלק."

ויעלו קדושי עליון בשטרה השמימה, ותורה באש חזרה עם תיקה ונתיקה והדרשה וחוקרה, וגאון ישראל מופת הדור והדרו מנהיגו וקברניטו אדאמו"ר זצוקלה"ה אבינו רב ישראל בעתותי שלום ופרשיו בשעות חירום ומלחמה ואחריו אחינו הקדושים העלוי העצום וקדוש הרב נפתלי ביוש זצוק"ל וצדיק וקדוש אהוב ונחמד הרב צבי יהודה לייב זצוק"ל הי"ד יצאו נשמותיהם מתוך אלהה ופלפולה של תורה מגופות צרופים בכל מיני טהרה גוילים נשרפים ואותיות פורחות.

(קובץ שיעורים - תולדות המחבר)

רבי יחזקאל הלוי מאסטראווצא צ"ל הי"ד
באמצע חנוכה תש"ג התחילו הרבה מהיהודים לעזוב את גטו אוסטרווצא, ואצו לסנדומירז, היא (המשך בעמוד ג)

רבי יהושע בוקסבוים צ"ל הי"ד אבד"ק גאלאנטא על דרכו האחרונה בימי ההשמדה, כ"ו סיון תש"ד, מספר בן משפחתו הרב יוסף בוקסבוים ז"ל (ראש מכון ירושלים) "כשיצאה הגזירה להעביר את כל יהודי גאלאנטא לאושביץ, נתקבלה שם פקודה נוספת, להשאיר בחיים את הרב עם בני משפחתו - והוא קיבל רשות להפרד מצאן מרעיתו. לפני שהועלו לרכבת, נשא רבי יהושע דרשה חוצבת להבות אש, אשר תכנה היה: "בכל נפשך..." ושמעתי מאחד שהאזין לדברי הרב באותה שעה - וניצול בנס - כי האוירה באותו מעמד היתה ספוגה קדושה עילאית, ומי שראה אז את דמותו של רבי יהושע, בודאי מסוגל לתאר לעצמו דמות מלאך ה' צב-אות."

"והרב נפרד מתלמידיו? חס וחלילה! ביחד עם תלמידיו נסע לאושביץ, הוא ויתר על ה"פרוטקציה" הנאצית. ו...הרכבת מתקדמת בדרכה לאושביץ, אל הסוף, אל הקץ המר... קשה להאמין, אבל הרי קול שירה בוקע מתוך הרכבת, שירה אדירה, שירה טהורה, שירת "אני מאמין באמונה שלמה" של הרב מגאלאנטא ותלמידיו..."

"וברכת פנימה: עיני כולם מופנות אל רבי יהושע, והוא, כולו עוטה אורה, פניו האירו וקרנו זוהר עילאי... והנה עוצם הרבי את עיניו הטהורות, והכל דוממים, הכל מצטופפים ונדחקים לידו, והוא קורא לעברם בצהלה: "הרי נוסעים אנו לגן עדן..." והוא מזרום להאדיר שירתם: "יותר בשמחה", "עלינו לומר הלל שזכינו לכך, שאנו הולכים לקידוש השם..." והרכבת הגיעה לשערי אושביץ... העולה על מוקדה... וקול הרב מגאלאנטא מתמזג ביחד עם קולות תלמידיו ובני עדתו קול גדול ולא יסף: "אני מאמין באמונה שלמה..."

(מריצי תורה מעולם החסידות ח"ו)

רבי אלחנן וואסרמאן צ"ל הי"ד ה"קובץ שיעורים" בנו הג"ר אלעזר שמחה וואסרמאן צ"ל מביא: שערות הראש תסמרנה עת נעתיק בזה מזכרונותיו

בין שני צור וצור

ח' אב	רבי שמחה זיסל [ב"ר ישראל] זיו - דער אלטער פון קעלם
תרצ"ח:	רבי מנחם [ב"ר אברהם] בראדי - אב"ד קאליב
ט' אב	רבי יצחק זעקל [ב"ר יששכר בערמן] הלוי שפיץ - גאבד"ק באניהאד - ברכת יצחק
תקע"ה:	רבי יעקב יצחק [ב"ר אברהם אליעזר] הלוי הורוויץ - החוזה מלובלין
י' אב	י' קצ"ו: יששכר בן יעקב אבינו
רס"ט:	דון יצחק [ב"ר יהודה] אברבנאל - אברבנאל
י"א אב	רבי הלל [ב"ר מאיר] הלוי מפאריטש - פלח הרימון
תרס"ז:	רבי יצחק [ב"ר שלמה] בלאזער - רבי איצל פעטערבורגער - פרי יצחק
י"ג אב	רבי נתן נטע [ב"ר שלמה] שפירא מקראקא - מגלה עמוקות
שצ"ג:	רבי מרדכי [ב"ר אברהם] באנעט מניקלשבורג - מגן אבות
תשמ"ד:	רבי יוסף [ב"ר יעקב יחזק'ל] גרינוואלד - רב מסאמבאטהעלי - פאפא - אנטווערפען-ניו יארק
י"ד אב	רבי צבי הירש [ב"ר אהרן] מליסקא - אך פרי תבואה
תשל"א:	רבי יוסף נפתלי [ב"ר אשר] שטערן - ראש ישיבת פרעשבורג בירושלים - שער יוסף
תשנ"ב:	רבי יצחק [ב"ר שלום יוסף] פרידמאן - האדמו"ר מבוהוש

מנשרים קלו (המשך)

צויזמיר. גם הרבי וכל משפחתו הועברו לשם. כעבור שבועים מיום הגיעם לצויזמיר, הגיע ראש הגסטפו לגטו. הוא נכנס לבית הקהלה, ודרש שהרבי מאוסטרובצא ילדו תוך שעה אחת. ואם לא, ישורף חיים מאתים מבני העיר, אנשים נשים וטף, בבית הכנסת העירוני. מייד התקשרו ראשי הקהלה עם הרבי, וזה צוה עליהם להוליכו ללא דחיות אל ראש הגסטפו.

המריצה הזו הציב בפני הרבי מספר שאלות, אך הרבי נמנע מלהשיב לו אף לא מלה אחת. אחר אמר לנוכחים, שאנשי הקהלה יקבלו את הרבי "תחת חסותם ושמיירתם", עד למחרת בשעה השבע בבוקר, אז יבוא הוא לקחתו. ובאם הרבי ימלט, או אז יממש את יבואו, וישורף מאתים יהודים. הרבי הרגיש כי הגיעה שעתו, הוא הלך לטבול גופו במקוה, אחר שבקע את מעטה הקרח מעל פני המים, ונעמד לתפלה. בבית הקהילה, התחילו מתאספים יהודים לאמיתת תהלים, וכל אותו הלילה לא עצמו יהודי צויזמיר עין, הכל העתירו בתפלה ובקשו רחמים.

משעלה עמוד השחר, לבש הרבי קיטל לבן, והתפלל. הוא אמר "סליחות" וגם את סדר הוידי ד"על חטא", וכל אנשי הגטו בכע עמו בכי מר. בשעה היעודה בא המרצח הנאצי, ראש הגסטפו, עם אנשי פמליתו. אז פנו עשרים מיהודי הגטו אל המרצח, בבקשה של הרגע האחרון, והודיעו כי הם מוכנים למסור את חייהם בעד הרבי. המרצח פרץ בצחוק שטני, ובתוך כך סינן מבין שיניו: "טוב מאד, בקשתיכם תתמלא, אתם תמותו ביריה יחד עם הרבי". הוא צוה לזינדרמים הנאציים, לעצור את עשרים היהודים. אחר כך פקד להעמיד את הרבי בכיור בית הכנסת, אל מול הקיר, וכשכיון את אקדחו לעבר דמותו הטהורה של הרבי ר' יחזקאליה, קרא הרבי בקול רם ובעוז:

מתוך לוח הקהלה (המשך)

תתקבל, עלינו. (אין אומרים שיר של יום ואין כאלקינו שחרית).

אחר חצות (דהיינו בשעה 13.49) מותר לישיב על הספסל.

מנחה, מתעטפין בטלית ומניחין תפילין, ומברכין עליהן, ואומרים שיר של יום, אין כאלקינו עם פטום הקטורת, קדיש דרבנן, (יש אומרים שיר של יום ואין כאלקינו לפני עלינו אחר שמונה עשרה), קרבנות, אשרי, חצי קדיש, מוציאין ספר תורה וקורין ג' גברי בפרשת "ויחל" (בדילוג), והצבור אומר בקול רם הפסוקים: שוב מחרון אפך - יי' מדות ה' ה' - וסלחת וכו' (אבל העולה יאמר יחד עם הקורא), (אין אומרים חצי קדיש אחר הקריאה), השלישי הוא המפטיר, הפטרה "דרשו" (ישעי נה) והברכות עד "מגן דוד", יהללו, חצי קדיש, שמונה עשרה. אומרים "נחם" בבונה ירושלים, עננו בשומע תפלה, והש"ץ אומר "עננו" בין גואל לרופא, ונחם בבונה ירושלים, ברכת כהנים, (אין אומרים אבינו מלכנו ולא תחנון), קדיש תתקבל, עלינו. חולצין התפילין לאחר מנחה (המניחים תפילין דר"ת, מניחים במנחה כמנהגם).

ערבית, נוטלין הידים ומתפללין כנהוג.

מוצאי תענית: בשעה 22.42 (לשיטת ר"ת: 23.00)

אם לא אמר בבוקר ברכת "שעשה לי כל צרכי", אומרה עכשיו (לאחר נעילת הנעליים).

קידוש לבנה: לפי הרמ"א אין מקדשין את הלבנה במוצאי תשעה באב, והאר"י ז"ל היה מקדש. והנהגין כמנהג האר"י, נכון לטעום לפני קידוש לבנה וללבוש המנעלים.

אין לאכול בשר ולא לשתות יין, וכן שאר דיני תשעת הימים, עד חצות היום למחר, דהיינו בשעה 13.49

סוף זמן קידוש לבנה: ליל שבת קודש ואתחנן, כל הלילה.

שבת פ' ואתחנן, ט"ו מנחם אב, שבת נחמו, חמשה עשר באב. הדלקת הנרות: 21.24 (פלג המנחה: 20.04 - פלג ב: 21.01)

אפשר לקבל את ה"שבת בשבתו" דרך E-mail - נא למנות: shabato.antwerpen@gmail.com

"שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד". המרצח הנאצי ירה ששה כדורים באותו קדוש, ואחר הועמסה גופתו על עגלת איכרים והובלה לבית החיים. היה זה ביום המר והנמהר ח' טבת תש"ג. עשרים היהודים שנאסרו עמו, נאלצו כעבור שעה לחפור לעצמם קבר אחים גדול, ומיד לאחר מכן נורו כולם על ידי המרצחים הנאציים.

כדברים האלה סיפר עד ראיה, משעות חייו האחרונות של הרבי מאוסטרובצא, השם ינקום דמו. יחד עם הרבי נורו למות כל בני משפחתו, הרבנית, בניו ונשותיהם וכל צאצאיהם. ככה נכחדה שושלת אוסטרוצא. מורשתם הגדולה וזכותם תגן עלינו.

(קונטרס משמרת כהונה)

רבי יצחק ישעיה מטשעחויב זצ"ל הי"ד

סיפר כ"ק אדמו"ר מצאנז-קלויזנבורג זצ"ל (רעוא דרעיון פ' אחרי תשל"ו):

סיפר לי איש אחד שהיה בבאכניע כשהרגו שם הרוצחים ימש"ו את דו"ז הגה"ק מוה"ר ישעי מטשעחויב ז"ע הי"ד, ובשעה שהעמידו אותו לירייה אחז בבעקיטשע שלו ואמר: זה נחשב אצלי כאילו היו יורים בבעקיטשע, עכדה"ק, כי גם העור והבשר הם רק לבוש להנפש ואם יחתכו אבר מהגוף לא היא בידם אלא כמו חתיכת בעקיטשע, ועל זה נאמר (תהלים נגד), "גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי", ואין המכוון בזה שאתה עמדי לשמרני מכל רע, אלא דמכיון שאתה עמדי לא איכפת לי אם ירגונו בגיא צלמות, דמה יהא כבר לא אמות ויסירו מעלי את לבוש הבשר, הלא ברצות ה' אתלבש באתון דנהירין - כי אתה עמדי.

(הילולא דצדיקיא ח"ב, עמ' רנח)

רבי אלטר יחזקאל אליהו מדזיקוב זצ"ל הי"ד

במהלך ימי השואה גלה רבי אלטר ממקום למקום, תחילה שב מטארנא לדזיקוב וממנה לעיירה פוקשביניצא הסמוכה אליה. בסופו של דבר כאשר הצוררים ימש"ש כבשו ו"טיהרו" את כל האיזור, שב הרבי לטארנא בה נאלץ לחיות במחבוא לפי שהיה מבוקש על ידי הצוררים ימש"ש שחיפשו במיוחד את מנהיגי הדור.

לפני ראש השנה של שנת תש"ג פתחו הצוררים במבצע חיסול יהודי טארנא והרבי הוברח על ידי חסידיו לגטו קראקא שם הוסתר היטב על ידי חסידיו. עם הזמן כאשר בלתי אפשרי היה להוסיף ולהסתיר פעלו חסידיו לרשום אותו כפועל בבית חרושת למברשות.

באותה שנה בעת שהתעטף בטלית, קבל מכה עזה בעינו מן הציצית וכמעט שהתעורר. באחד הימים, הוציאו הנאצים ימש"ש את כל יהודי הגטו וערכו סלקציה, כאשר את הצעירים והמוכשרים לעבודה שלחו למחנה פלאשוב ואילו את הזקנים החוליים והחלשים שלחו לאושוויץ, ואת חלקם הרגו בו במקום.

באותה סלקציה קראו הצוררים לאחת הנשים שבמקום להתייצב באחת השורות ואז כשהבינו ברבי המובל על ידי אחד מבני משפחתו בשל קושי הראיה שלו - כאשר כאמור כמעט שלא ראה מאום, קראו לו להתייצב בשורה שמאחוריה. אלא שהרבי לרוב קדושתו מאן להתייצב מאחורי אשה. הצוררים הזהירוהו כי יירו בו - בו במקום, אך הוא לא התיירא מהם ונשא במקומו בעזות דקדושה. ואכן המרצחים לא היססו ופילחו ביריותיהם את הלב הטהור שנשא במשך שלושים שנה את משא הקודש של קהל חסידי דזיקוב. ובכך נתקיימה ברבי משאלתו כמה שנים קודם לכן כאשר שחו לפניו כי הנאצים ימש"ש הרגו בירייה את אחד מבחירי חסידיו הרה"ח רבי אביש פאוסט, והרבי הגיב: "הלואי היו הורגים גם אותי כעת ולא הייתי נאלץ ליפול בידיהם הטמאות של המרצחים הארורים להתגעל במאכלי פיגול נבילות וטרפות..." ואף אם אכן שמתה נפשו את המובא לפיו בימי המלחמה, עם זאת נהרג על קידוש השם שעה שסירב לפגום בקדושתו העילאית ולו כמלוא נימה.

וחסידיו שהיו במקום וראו את עלותו בסערה השמימה, מסרו שהיה זה ביום ז' אדר ב' של אותה שנה.

(תבונות, גליון 24 עמ' 13)

בקשה להורים ולילדים

במיוחד כעת, בימי החופש, כשהילדים מבליים הרבה בגנים ובפארקים הצבוריים, הננו חוזרים ומבקשים להזהר לא להשאיר שקיות, אריזות וכדו' במקום, רק לזרוק הכל בפחים המיוחדים לכן או לקחת בחזרה הביתה. נ.ב.: אשה חשובה אחת התקשרה למשרדי הקהלה, וסיפרה שהיא הולכת בכל ערב עם נכדיה ל-Groenkwartier "ללקט הנפזרים", וביום אחד מילאה שלש וחצי (!) שקיות, אשר ברוב רובו ניכר שמקורם מבני עמנו...

רבי פנחס מאוסטילא זצ"ל הי"ד

סיפר לי הרה"ח ר' אברהם יוסף באקענראט נ"י, וזכר אני כשהביאו הגרמנים ימש"ש את הרה"ק מאוסטילא זצ"ל לעיר דראהביטש ושם נהרג עקה"ש, וזכר אני איך שעמדו הרה"ק מאוסטילא עם גיסי הגאון ר' יעק"ל טירקעל זצ"ל והתפלפו בענין איזה ברכה לברך על קידוש השם, אי לברך "לקדש שמו ברבים", או "על קידוש שמו ברבים".

(עי' שלי"ה שער האותיות סוף אות א', מובא בפתחי תשובה יורה דעה סימן קנ"ו סק"ו שמברכין לקדש, ונותן טעם למה אין אומרים על קידוש). (שיח זקנים ח"ד, עמ' קמא)

ובספר "שארית לפינחס" מביא: כדאי לציין שאף ברגע האחרון עמד רבינו בשלות נפש, והיה דן עם הרה"ק ר' ראובן מבוקאווסק זצוק"ל אימתי לעשות הברכה על קידוש השם, כיון שהרשעים ילקחו מעליהם כל הצדקים, וממילא רצו לעשות הברכה קודם שיקחו הבגדים, ומצד שני הרי היו צריכים להמתין בתור גדול עד ההריגה, וא"כ יש חשש הפסק. זה היה כל עסקו בשעה כזו...

רבי שלמה זלמן עהרנרייך זצ"ל הי"ד אבד"ק שאמלויא

נכדו הג"ר יהושע כ"ץ זצ"ל אב"ד סאמבאטהעלי, כותב:

כיהן בעיר שאמלויא משנת תרנ"ט ולהלאה לערך מ"ה שנים רצופים, עד שנת השואה תש"ד לפ"ק. שבו עלה הכורת הגרמני על ארץ הגר, וקבצו הרוצחים את כל היהודים שבכל עיר ועיר למקום צר הנקרא "געטטא" ומשם הוליכו אותם להריגה באוישוויטץ, ואת האיש הגאון הקדוש הזה מרן המחבר (אבד"ק שאמלויא) זצ"ל, בגיל יותר משמונים שנים הוליכו עם בני קהילתו לשם ביום ב' דשבועות זמן מתן תורתנו הקדושה. (כאשר קונן בעל הקינות לת"ב, בחדש השלישי וכו' החודש אשר נהפך ליגון וצרה ביום מתן דת שברתי להתאשרה, וביום נתינתה כמו כן אז חזרה, עלתה לה למרום למקום מדורה עם תיקה ונרתקה, והדורשה וחוקרה לומדיה ושונה באישון כמו באורה - וזה מתאים גם על רבינו גאון התורה ז"ל).

בחג השבועות בשעה חמש בבוקר עוד הספיק לטבול א"ע בנהר קראסנא שעבר דרך הגעטטא של עיר שאמלויא - וסיפר לי חתנו דודי היקר הרב הגה"צ מו"ה הילל ליכטענשטיין (שליט"א) אב"ד דק"ק קראסנא, שהי' עמו ג"כ בתוך הגעטטא, כי ביום חג השבועות מצא הוא שם איזה גמרא מס' שבת קרוע, ולמד בה מענינא דיומא מתן תורה (שבת דף פ"ח) ופרץ בככי גדול, וחשב איך ירדנו ממדריגה גדולה של מתן תורה מאיגרא רמא לבירא עמיקתא של בזיון וחרפה כמו שהי' אז, ונגש אליו חותנו כ"ק רבינו זצ"ל, ואמר לו, מה לך בוכה? דיו לעבד שיהא כרבו (ברכות דף נ"ח), ר"ל גם שכיתנא בגלותא ובצער, וזלוג עיניו דמעוות. והגיע לאוישוויטץ ביום עש"ק לסדר "קדוש יהיה" (פ' נשא) י"א סיון, והעיד תלמידו שנסע עמו כי חצי שעה קודם שהגיעו לשם אמר מורי זקני ז"ל הוודי בכיות, ובאותו יום נהרג ונשרף עקה"ש, ביחד עם בני ביתו ובני קהילתו זצ"ל. דורש דמים ידין דינים של הנאהבים והנעימים אשר בחייהם ובמותם לא נפרדו וינקום לענינו נקמת דם עבדיו השפוך, וישמחנו ביצועה האמיתית במהרה ידין אכ"ר.

(דרשות לחם שלמה - הקדמה, עמ' 1) (המשך בעמוד 1)

הנהלת הקהילה מאחלת ברכת מזל טוב חמה ולבבית לכל בעלי השמחה

הודעה חשובה
למודעות ושמחות עבור גלינות
ואתחנן, עקב, ראה
נא להודיע במשרד הקהלה עד יום ב', י"מנ"א

מנשרים קלו (המשך)

ובהקדמה לספר "טיול בפרדס", מביא בנו הג"ר
היושע שהרנרייך זצ"ל:

יסופר מהפליטים שנשארו בחיים שכאשר הגיע
לאושוויץ ביום עש"ק י"א סיון, והבעלי בתים כבר
הריחו ריח העשן מבשר ועצמות שעלו על מוקדה,
התחילו איזה בע"ב מקהלתו להתרעם בפניו ובכו
במר נפשם, והשתיקם שידמו ואל יחטאו בשפתם
כי לאו בכל דרא מתרחש זכי' כזו שיזכו לקדש השם
ולאתקדא בנורא וליהוי עפרא חוורתא קמי קוב"ה. וכן
שמעתי כמה פעמים בדרשותיו הנלהבים שאמר דעו
רבותי שתכליתו של אדם הוא לזכות לאתקדא בנורא
קמי קוב"ה ולהוי עפרא חוורתא, ומספרים שאמר
לפני המוקדה באושוויץ לעשות ריקודים על שזכו
לזה ועוררם לקיים מצות קידוש השם בשמחה רבה.

רבי נחום וויינפעלד זצ"ל הי"ד אבד"ק דאמבראווא
ה"חזון נחום"

עם פלישת גייסותיו של היטלר ימ"ש לפולין
וגאליציא, שלהי שנת תרצ"ט, הונפה מאכלת הכליון
על גולת אריאל. נתקיים הכתוב "בלע ה' ולא חמל את
כל נאות יעקב" מי במוקדם ומי במאוחר. דאמבראווא
היתה מן הקהילות הראשונות שנפלו שדודות בידי
הצר. ברגע האחרון נמלט רבי נחום מידיהם, התחמק
בחשאי מדאמבראווא, כשפניו מועדות לעבר הגבול
הסובייטי שחצה את שינאווא. הוא עוד הספיק
להוציא מביטו עשרות פנקסים, חיבורים בכתב
יד, אשר חידש וכתב בכל מקצועות התורה במשך
עשרות שנים, ושלחם בחפזון אל בית חתנו רבי
משה לנדא הי"ד היושב בקאלבסוב (אח"כ בעקידת
כל המשפחה לא נשאר מאומה מכל הכתבים). בידו
החזיק את מקלו ותרמילו בלבד.

ישראל יצחק האכהייזער מחלה הינדא רייכמאן
ב"ר נפתלי צבי (הערשל) נ"י בת ר' משה פינחס נ"י
האכהייזער (אייכלר) רייכמאן (שנעק)
ירושלים עיה"ק אנטווערפן

מ א ו ר ש י מ
אנטווערפן, ד' מנחם-אב תשפ"א

יעקב הכהן כהנא מרים טענענבוים
בן הרב נפתלי אלימלך שליט"א בת הרב יעקב מנחם שליט"א
כהנא (לערניגר) טענענבוים (פיט)
אנטווערפן מאנסי

מ א ו ר ש י מ
אנטווערפן, ד' מנחם-אב תשפ"א

יחיאל רייפער שרה שליססעל
ב"ר אברהם נ"י בת ר' צבי אריה נ"י
רייפער (הארטשטיין) שליססעל (גאלדשטיין)
בארא פארק אנטווערפן

מ א ו ר ש י מ
אנטווערפן, ה' מנחם-אב תשפ"א

קלמן דוד העללער פייגל מרים מארגענשטערן
ב"ר שמואל אהרן הכהן נ"י בת ר' יואל נ"י
העללער (ליבערמאן) מארגענשטערן (רייך)
אנטווערפן לונדון

מ א ו ר ש י מ
לונדון, ה' מנחם-אב תשפ"א

יחיאל צבי ב"ר יצחק יואל הכהן פישער נ"י

טאנאו באי אריקאט

שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא

Wachtdienst (9.00-22.00 uur)

op vrijdag 16 juli	Anfarma, Schulstraat 1	237.51.43
op zaterdag 17 juli	Maus, Lange Leemstraat 74	232.33.39
op zondag 18 juli	Maus, Lange Leemstr. 74	232.33.39
op maandag 19 juli	Bek, Belgiëlei 66	230.53.64
op dinsdag 20 juli	Coppens-Dercon, Statiestr. 160	239.36.08
op woensdag 21 juli	Goed Apotheek, Nationalestr. 119	233.03.06
op donderdag 22 juli	Ampe, Mercatorstraat 36	239.25.00
	Centraal Station, Pelikaanstraat 3	

Na 22u. op 16 juli (ליל ש"ק):
Anfarma, Schulstraat 1

Na 22u.: **0903.92248 / 0903.99000** (1.50€ per min.)
Dokter van wacht - 0900.10.512
הצלחה: HATZOLOH - 03.289.00.00
הצלחה חי לייפליין: Crisiscentrum - 03.208.20.20

RUBIX - 03.271.28.13	03.218.91.00	שמירה:
KESHET - 0474.20.56.55	0488.05.25.16	גניחה:
טאטא: 03.500.8947	0.32.33.34.35	בוקר חולים:
טאטא-מוסדות: 03.808.49.49	00.972.2.502.02.02	מוקד ה.ר.ב.:
תומכי שבת ויו"ט: 0486.69.08.93	0475.76.24.34	רכב:
שערי פרנסה טובה: 03.808.39.39	0489.35.64.77	שפרא ופועה:
חסדי אהרן: 03.500.60.60	0489.79.07.33	שמייכעל:
ECJCE-JOBS - 0466.32.34.74	03.808.44.82	טרהנו:
מסילה: 0489.84.17.17	0495.19.81.00	חי לייפליין:
חברייט: 03.80.80.424	03.232.22.27	מלב ללב:
Pinnys Data Bank - 0496.100.100	0499.182.451	שלוה:
שיעורים בטלפון: 03.218.64.64	0485.37.18.42	חזק:
קול הלשון: 03.80.80.388	IN TOUCH - 0486.89.11.90	
טשר לבנו: 03.208.52.08	03.500.11.05	בוני עולם:
קו השגחה פרטית: 03.808.44.28	A TIME - 03.500.10.75	
מג"ח לרפואת הירידים: 0485.05.6746	baisneemon@gmail.com	בית נאמן:

שבתי חיים לימאן טראנא גענוויש
ב"ר מרדכי יוסף ז"ל בת ר' אברהם אביש נ"י
לימאן (קאהן) גענוויש (סורקיס)
אנטווערפן לונדון

מ א ו ר ש י מ
לונדון, כ"ז תמוז תשפ"א

פנחס זעליג געלדציילער הענא דערבארמדיגער
ב"ר מאיר שמואל נ"י בת ר' לוי יצחק נ"י
געלדציילער (רייכמאן) דערבארמדיגער (כהן)
אנטווערפן לונדון

מ א ו ר ש י מ
אנטווערפן, ד' מנחם-אב תשפ"א

למשפ' ר' אהרן פיליפ-דאנציגער נ"י

למשפ' ר' אהרן ביזד-מאייער נ"י

למשפ' ר' ישראל אפרים פישל מיללער-האפמאן נ"י

רבי נחום השאיר אחריו את הכל, את מעונו
ואת בית מדרשו, ואת אוצר ספריו, ברגע כמימריה
נאלץ להפרד מן המקום בו חי ופעל יותר מ-43 שנה
ברציפות. אולם הוא קבל עליו את הדין, גזירת שמים,
באהבה. דומם נע בדרכים עקלקלות לשינאווא,
בסכנת נפשות, בנסותו להגיע אל תחום הכיבוש
של הצבא הרוסי. אפילו אנחה קלה לא הוציא מפיו.
אך לבסוף נלכד בשחיתותם. כשעבר את הגבול,
הדביקו אותו חיילי המשמר של הגרמנים ימ"ש,
וערכו חיפוש בכליו. כשמצאו בין השאר את התפילין
שלו, ניצתה בהם חמת טירוף, כדרכם, והשליכו אותן
לארץ. רבי נחום לא נבהל, רכן אל
הקרקע והגביה את התפילין, הקריב
את הטוטפות אל שפתותיו וכיסה
אותן בעתרת נשיות. חטפו שנית
הרוצחים את התפילין מידי וזרקו
אותן בברוטאליות לארץ, וכן בפעם
שלישית, עד כי איימו עליו ברובה
שלא ירימם.

בזיון הקודש נגע ללבו. דומם
עמד רבי נחום ליד תפיליו כמסומר,
חיוך כסיד, מאן להפרד מהם. אך עד
ארגיעה הוא גורש מן המקום בכח - אל
מעבר הגבול הרוסי. בצעדים כושלים
הספיק להכנס בעיבורה של שינאווא,
התדפק על דלת הבית היהודי הראשון
שנתקל בו, ותיכף בהכנסו פנימה אחזו
השבץ והשיב נשמתו לקונו. הלב
הטהור לא עמד בפני הזועה של חילול
התפילין הקדושות בידי טמאים. היה
זה ביום ב' לחודש כסלו שנת ת"ש.

ביגון ובכאב ליוו או יהודי שינאווא
את רבי נחום לבית עולמו. קברו נכרה
ליד ציון הקודש של רבו האדמו"ר רבי
יחזקאל משינאווא, ויקשרו לו קינה
ויבכו תמרורים על האי גאון וקדוש,
פאר רבני גאליציא, שנאסף מפני הרעה,
וכל השומע את השתלשלות המאורע
המחרירי, שקירב קצו, עלה על לבו
בלי משים הסיפור שבמדרש "עשרה
הרוגי מלכות" מרבי ישמעאל כהן גדול,
שהמיתוהו במיתה משונה וחמורה,
הפשיטו את עורו מעליו וקיבלו יסוריו
בדומיה, ורק כשהגיעו הסרדיט למקום
תפילין צרח בקול מר עד שנודעזעה
הארץ ומלואה, ועד שיצתה בת קול
מן השמים ואמרה: "אם אשמע קול
אחר אהפוך את העולם לתוהו ובוהו".
(מריבצי תורה מעולם החסידות ח"ה,

VAKANTIEREGELING

Bakkerijen:

GOTTESFELD	van 25 juli t/m 5 augustus tussen de middag (13.00-16.00) gesloten
HEIMISCHE KLEINBLATT	open gesloten van 25 juli t/m 15 augustus

Beenhouwerijen:

BERKOWITZ	gesloten van 25 juli t/m 6 augustus
DRESDNER	gesloten van 25 juli t/m 9 augustus
MILMEAT	gesloten van 3 augustus t/m 6 augustus
MOSKOWITZ	van 24 juli t/m 13 aug. open wo.-do. en vr. 's morgens - meer info: 0479.214.518

Gevogelthandelaars:

MANDELOVIC	gesloten van 25 juli t/m 8 augustus
------------	-------------------------------------

Restaurants Fleishig:

AL HAESH	gesloten van 23 juli t/m 18 augustus
BLUE LAGOON	open
HOFFY'S	open
RIVIS	Dagelijks open 17.00 - 22.00 Vanaf 8 aug. Terug normaal open

Restaurants Milchig:

CONFETTI'S	gesloten van 25 juli t/m 9 augustus
MAMA MIA	open
SHAYE'S	open
TIME OUT	gesloten van 18 juli t/m 4 augustus

Viswinkels:

BERNSTEIN	gesloten van 18 juli t/m 3 augustus
DAGIM	t/m 23 juli open, daarna nog niet zeker
HOFFMAN	van 25 juli t/m 6 augustus enkel open op wo., do. & vr. 9.00 - 14.00
KORNIK	van 24 juli t/m 18 augustus enkel open op wo. 15.00-18.00 en op do. 10.00-13.00 en 15.00-18.00

Zuivelhandel:

HERCZL & GOLD	gesloten van 25 juli t/m 8 augustus
---------------	-------------------------------------